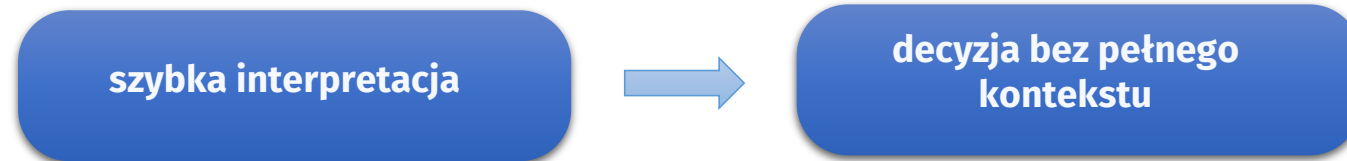

Innowacje w statystyce publicznej w świecie algorytmów

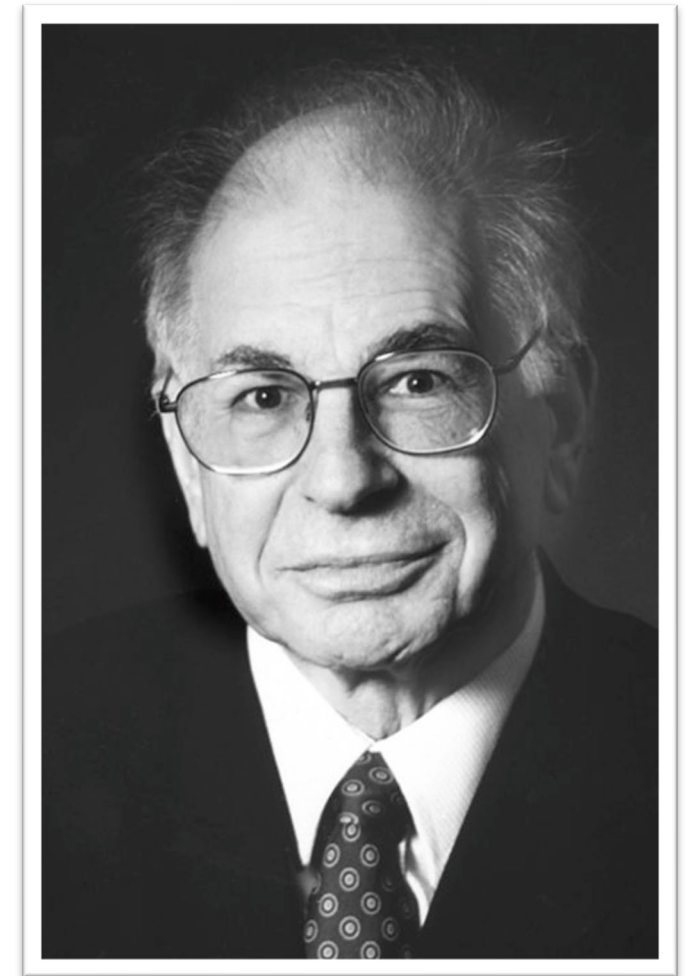
Dominika Rogalińska
Wiceprezes GUS

Podejmowanie decyzji

Daniel Kahneman
pokazał, że ludzie często podejmują decyzje na podstawie uproszczonych informacji i szybkich interpretacji.

W środowisku, w którym pierwszym filtrem informacji stają się systemy analityczne i modele AI, skala tego mechanizmu może być jeszcze większa.

Źródło: Nobel Foundation Archive

Daniel Kahneman
laureat Nagrody Nobla w ekonomii
· psychologia decyzji i niepewności
· teoria perspektywy

Kto dziś korzysta z danych gospodarczych?

Dane nie są już tylko konsumowane przez ludzi ale także interpretowane przez systemy AI

Nowe wyzwanie dla statystyki:
zapewnić dostęp do danych razem z ich
właściwą interpretacją

- 1 Decydenci publiczni
- 2 Ekonomiści i nauka
- 3 Firmy i instytucje finansowe
- 4 Platformy cyfrowe i systemy analityczne
- 5 Systemy AI jako główny pośrednik interpretacji danych

Interpretacja danych w świecie algorytmów

**Algorytmy nie popełniają błędów przypadkowo.
One systemowo upraszczają rzeczywistość.**

**Co algorytmy
robią świetnie**

Ale tracą

Skutek

agregowanie dużych wolumenów danych	rozdzielenia definicyjne	pozorna precyzja odpowiedzi
syntetyzowanie odpowiedzi w czasie rzeczywistym	kontekst metodologiczny	mieszanie różnych wskaźników
skalowanie analiz dla wielu użytkowników	granice porównywalności wskaźników	błędne wnioski decyzyjne

Case study z 57. Plenarnej Sesji Komisji Statystycznej ONZ

Pytanie	Platforma	Odpowiedź	Źródło
Jaka jest stopa bezrobocia wśród młodzieży w Singapurze?	ChatGPT	6,8% w 2024 r.	MOM (Ministerstwo Pracy)
	Google AI	7,8% w 2024 r.	Statista.com
	Claude	5,7% w II kw. 2025 r.	Artykuł <i>The Online Citizen</i> (osoby poniżej 30 roku życia zamiast grupy 15–24 lata stosowanej przez MOM i ILO). Dane są poprawne, ale odnoszą się do osób poniżej 30. roku życia. Definicja „bezrobocia wśród młodzieży” stosowana przez MOM i ILO odnosi się do osób w wieku 15–24 lata.
	Perplexity	6,8% w 2024 r.	MOM
	Deepseek	4,4% w 2023 r.	Nie wskazano
	Gemini	6,8% w 2024 r.	Nie wskazano

Różnice nie wynikają z błędów danych lecz z różnic definicyjnych i źródeł

Ale nie zawsze tak jest ...

Pytanie	Platforma AI	Odpowiedź	Źródło
Jaka jest inflacja w Polsce?	ChatGPT	2,1% rok do roku za luty 2026 r. Według GUS ceny w lutym były też o 0,3% wyższe niż w styczniu 2026 r.	GUS
	Google AI	Wskaźnik roczny (r/r): W lutym 2026 roku inflacja wyniosła 2,1% Wskaźnik miesięczny (m/m): W stosunku do stycznia 2026 r. ceny wzrosły o 0,3% .	GUS Nbp.pl Kig.pl
	Claude	Inflacja CPI w Polsce wynosi 2,1% rok do roku (identycznie jak w styczniu). W porównaniu z poprzednim miesiącem ceny wzrosły o 0,3%. Inflacja bazowa (po wyłączeniu cen żywności i energii) – wskaźnik lepiej pokazujący presję cenową, na którą wpływa polityka pieniężna – spadła w lutym do 2,5% r/r (z 2,7% w styczniu).	GUS Nbp.pl
	Perplexity	Obecna inflacja w Polsce wynosi 2,1% w ujęciu rocznym (CPI), zgodnie z najnowszymi danymi za luty 2026 r. Jest to poziom stabilny w porównaniu do poprzedniego miesiąca i bliski celu NBP (2,5% ±1 pp.).	Nbp.pl tradingeconomics.com Bankier.pl Totalmoney.pl
	Deepseek	Inflacja konsumencka (CPI) w lutym 2026 roku wyniosła 2,1% w skali roku (r/r). Jest to dokładnie tyle samo, ile wyniosła inflacja w styczniu po rewizji danych.	NBP Konfederacja Lewiatan

Statystyka publiczna w świecie AI

- **Jakość danych jako fundament AI (garbage in, garbage out)**
- **Transparentność, metodologia, standardy**
- **Wiarygodność vs. nadmiar danych i dezinformacja**
- **Zaufanie jako kluczowy zasób statystyki publicznej**

*W świecie AI potrzebujemy kotwicy
wiarygodności.
I tą kotwicą jest statystyka publiczna.*

Innowacje statystyki publicznej w świecie AI

Innowacja → **projektowanie danych do jednoznacznej interpretacji przez ludzi i algorytmy**

Szeroko opisane metadane

Transparentność metodologii

Nowe sposoby udostępniania danych (API i interoperacyjność)

Ekosystem danych gospodarczych

Dane gospodarcze powstają w wielu źródłach ale muszą być interpretowane wspólnie

Rola statystyki publicznej

Statystyka pełni szczególną rolę w ekosystemie danych - dostarcza wspólnych punktów odniesienia dla różnych źródeł danych, na które składają się:

**Spójne definicje
zjawisk
gospodarczych**

**Stabilne
metodologie**

Porównywalność
możliwość analizy
w czasie i między
krajami

Statystyka publiczna pełni rolę integratora zaufanych danych

PODSUMOWANIE

- **Nowe źródła danych zwiększają potencjał analityczny;**
- **AI zmienia dostęp do informacji i wzmacnia rolę interpretacji;**
- **Statystyka publiczna dostarcza definicji, metod i porównywalności — czyli podstaw zaufania.**

***W świecie nadmiaru danych najcenniejsza nie jest liczba
lecz zaufanie do niej***

Dziękuję za uwagę

Dominika Rogalińska
d.rogalinska@stat.gov.pl